

Голові разової спеціалізованої
вченої ради (ID: PhD 12840) .
Державного податкового
університету, доктору
економічних наук, професору
СУНЦОВІЙ Олесі
Олександрівні

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри менеджменту та публічного управління Державного податкового університету **КАНЦУР Інни Григорівни** на дисертаційну роботу **МАХНЮКА Володимира Володимировича** на тему: «Державне регулювання містобудівної діяльності в Україні та ЄС», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 - «Публічне управління та адміністрування» з галузі знань 28 - «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність обраної теми дослідження. Триваюча збройна агресія проти України спричинила масштабні руйнування критичної, соціальної та виробничої інфраструктури, що особливо гостро проявилось у великих міських агломераціях. За цих умов об'єктивною стає потреба у системному, науково обґрунтованому підході до відновлення населених пунктів, який має формуватися ще на етапі ведення бойових дій. Це висуває нові вимоги до органів публічної влади, механізмів регулювання містобудівної діяльності та інструментів просторового планування. Незважаючи на значні масштаби руйнувань, у науковому дискурсі недостатньо досліджено специфіку державного регулювання містобудівних процесів у міських і селищних територіальних громадах, а також організаційно-правові засади їх післявоєнного відновлення. Особливої уваги потребує порівняльний аналіз європейського законодавства у сфері просторового планування, що набуває ваги в умовах євроінтеграційного курсу України та необхідності гармонізації національної нормативно-правової бази з правом ЄС.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Положення дисертації застосовано у трирічній НДР «Гігієнічна оцінка містобудівної документації населених пунктів, які постраждали в результаті бойових дій» (шифр теми АМН.03.23 № 0123U100941), у якій автор виступав співвиконавцем згідно з договором про творчу співпрацю (договір про наукове співробітництво від 06.07.2022 р. №6).

Здобувач брав безпосередню участь у підготовці річних звітів НДР, зокрема: 2023 р. – щодо гігієнічної оцінки постраждалих територій та вимог до безпечних умов проживання під час реконструкції; 2024 р. – у розробленні гігієнічних пропозицій до реформування містобудівного законодавства в умовах воєнного стану; 2025 р. – у формуванні вимог до «Програми комплексного відновлення населеного пункту (території)».

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність. Достовірність наукових результатів дисертації Махнюка Володимира Володимировича забезпечується використанням науково обґрунтованих теоретичних та практичних методів дослідження, що відповідають сучасним вимогам Міністерства освіти і науки України щодо академічної доброчесності, з дотриманням принципів об'єктивності, верифікованості, доказовості та міждисциплінарного підходу. Методологічний інструментарій було підібрано обґрунтовано, що дозволило повністю реалізувати мету, завдання та предмет дослідження. Обґрунтованість висновків підтверджується аналізом актуальної нормативно-правової бази України, США та країн ЄС, емпіричними даними щодо інституційного забезпечення, темпів та ефективності містобудівної діяльності в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, вивченням міжнародного досвіду децентралізації управління містобудівною сферою, а також авторськими пропозиціями щодо подолання безпекових викликів, протимінної діяльності, екологічних аспектів, інноваційного будівництва та впровадження принципів сталого розвитку.

У межах дослідження успішно реалізовано поставлені наукові завдання: здійснено системний аналіз сучасного стану державного управління містобудівною діяльністю в Україні, ідентифіковано основні інституційно-правові проблеми, проаналізовано міжнародний досвід і запропоновано шляхи адаптації ефективних моделей до українських умов, а також сформульовано практичні рекомендації щодо підвищення ефективності державної політики у цій сфері.

Достовірність, наукова новизна одержаних результатів. Отримані результати вирізняються науковою обґрунтованістю, достовірністю й мають вагомe значення для розвитку науки публічного управління та удосконалення державної політики у сфері містобудівної діяльності.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні напрямів удосконалення механізмів державного управління містобудівною діяльністю, що забезпечують підвищення ефективності відповідної управлінської діяльності органів публічної влади в Україні. Зокрема, у дисертаційній роботі *вперше* розроблено та науково обґрунтовано концептуальний підхід до державного регулювання містобудівної діяльності у воєнний та повоєнний періоди, який на відміну від існуючих, інтегрує сукупність теоретичних, правових та прикладних положень на основі впровадження системи принципів інтегрованого розвитку територій громад та комплексно поєднує нормативно-правові, просторові, екологічні, цифрові та інституційні аспекти публічного управління територіальним розвитком з використанням кращих світових практик повоєнної відбудови.

Результати дослідження суттєво доповнюють науковий дискурс у сфері публічного управління містобудівною діяльністю та можуть бути використані як на рівні розробки державної політики, так і у практиці діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності. За своїм змістовним наповненням дисертаційна робота здобувача наукового ступеню Махнюка Володимира Володимировича повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації. Робота є цілісним, завершеним і логічно структурованим науковим дослідженням, що підтверджує самостійність автора та його особистий внесок у розвиток теорії та практики публічного управління, зокрема в галузі управління містобудівною діяльністю.

Результати перевірки дисертації на текстові збіги підтверджують її академічну доброчесність. Робота не містить ознак плагиату, фабрикації чи фальсифікації даних. Усі використані джерела мають коректне бібліографічне оформлення відповідно до чинних вимог. Текст дисертації дотримується норм наукового стилю, структурно витриманий і оформлений відповідно до вимог до кваліфікаційних наукових праць.

Структура дисертації є логічною та послідовною. Вона включає: вступ, де обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, описано методологію та структуру роботи; три основні розділи, кожен з яких завершується висновками, загальні висновки, що узагальнюють результати дослідження; список використаних джерел; додатки.

Мова та стиль викладення результатів. Дисертаційне дослідження виконано українською мовою з дотриманням норм наукового стилю, логіки викладення та академічної доброчесності. Текст роботи вирізняється послідовністю, структурованістю та змістовною насиченістю. У дисертації використано загальноприйнятту наукову термінологію, що забезпечує однозначність сприйняття, точність формулювань і ясність подання матеріалу.

Стиль мовлення витриманий на рівні наукового дискурсу, характеризується високим ступенем узагальнення, системністю й лексичною коректністю. Автор уникає емоційно забарвлених оцінок, дотримується об'єктивності, що відповідає нормам академічного письма та сучасним стандартам оформлення наукових праць.

Дисертація оформлена відповідно до вимог наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019 р.), що забезпечує її відповідність академічним стандартам і вимогам до наукових досліджень.

Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях. Основні наукові результати дисертаційного дослідження Махнюка Володимира Володимировича були всебічно апробовані у наукових публікаціях та представлені в академічному середовищі. Загалом здобувач опублікував п'ятнадцять наукових праць, які повністю відображають зміст, логіку та ключові висновки дослідження

Зміст публікацій охоплює всі ключові компоненти дослідження - від теоретико-методологічних основ і аналітичного розділу до практичних рекомендацій та розробленого автором концептуального підходу до

державного регулювання містобудівної діяльності у воєнний та повоєнний періоди.

Практичне значення одержаних автором результатів. Результати дисертаційного дослідження Махнюка Володимира Володимировича мають високу прикладну цінність для сфери публічного управління містобудівною діяльністю в Україні. Основні положення, висновки та науково-практичні рекомендації можуть бути використані органами державної влади, органами місцевого самоврядування, профільними установами при розробленні та реалізації державної політики у сфері містобудівної діяльності, удосконаленні механізмів державного управління містобудівною діяльністю на національному, регіональному та місцевому рівнях, формуванні нормативно-правової бази з урахуванням нових підходів до публічно-приватного партнерства, цивільного захисту, цифровізації, прозорості процедур, інклюзивності та екологічного відновлення, а також при впровадженні інноваційних інструментів в технології будівництва і розробленні програм комплексного відновлення територіальних громад із урахуванням європейських норм та міжнародного досвіду в умовах воєнного та повоєнного відновлення України.

За участі аспіранта Махнюка В.В., розроблені (у співавторстві) методичні рекомендації та національний стандарт Кодекс ustalеної практики України 4:2024. Отримано 14 актів впровадження.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації. Дисертаційне дослідження Махнюка Володимира Володимировича, як і будь-яка комплексна та багаторівнева наукова праця, містить низку положень, які можуть викликати дискусію або потребують подальшого поглибленого аналізу.

Разом із тим ці зауваження не знижують загального наукового рівня дослідження та не впливають на його позитивну оцінку.

1. У дисертаційному дослідженні широко використано міжнародний та європейський контекст гармонізації містобудівної політики України. Водночас окремі положення щодо імплементації *acquis* ЄС могли б бути доповнені чіткішим розмежуванням етапів адаптації національного законодавства в умовах воєнного стану та повоєнного періоду.

2. У підрозділі 2.2 обґрунтовано доцільність гармонізації національного законодавства з директивами ЄС у сфері промислового забруднення та якості атмосферного повітря. Однак, на нашу думку, автор міг би більш детально зупинитися на проблемах правозастосування вже імplementованих норм та причинах їх обмеженої ефективності в українських реаліях.

3. У підрозділах 3.1, 3.2 простежується звернення до досвіду держав, які мали воєнний або повоєнний контекст розвитку містобудівної політики. Водночас, на нашу думку, доцільним виглядало б більш деталізоване порівняння підходів таких держав до відбудови територій, просторового планування та управління розвитком громад з акцентом на інституційні механізми, що забезпечували координацію між центральним і місцевим рівнями влади.

Попри зазначені зауваження, що потребують уточнення, варто підкреслити, що вони мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну цілісність та повноту виконаного дослідження.

Загальний висновок по дисертаційній роботі. Дисертаційне дослідження Махнюка Володимира Володимировича на тему «Державне регулювання містобудівної діяльності в Україні та ЄС» є завершеним, логічно структурованим і змістовно наповненим науковим дослідженням, що поєднує в собі як теоретичну глибину, так і прикладну цінність. Робота засвідчує високий рівень наукової підготовки здобувача, його здатність самостійно аналізувати складні управлінські процеси та формувати ефективні управлінські рішення, орієнтовані на підвищення результативності державного регулювання у сфері містобудівної діяльності в Україні.

У дисертації ґрунтовно проаналізовано сучасний стан механізмів державного регулювання містобудівної діяльності, окреслено ключові проблеми нормативного, організаційного та інституційного характеру.

Обґрунтовано напрями удосконалення державного управління з урахуванням європейських стандартів, цифрової трансформації та принципів децентралізації. Особливої уваги надано підвищенню ефективності міжвідомчої координації, прозорості управлінських рішень і впровадженню інформаційно-аналітичних систем у цій сфері.

Дисертаційна робота виконана самостійно, відповідає усім критеріям академічної доброчесності, має належне теоретико-методологічне підґрунтя та є актуальною з огляду на стратегічні пріоритети України щодо повоєнної відбудови.

Враховуючи зазначене, вважаю, що дисертація Махнюка Володимира Володимировича «Державне регулювання містобудівної діяльності в Україні та ЄС» відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а також вимоги наказу Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017 (із змінами) щодо структури, змісту та оформлення дисертаційних робіт.

З огляду на вищевикладене, здобувач Махнюк Володимир Володимирович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 - «Публічне управління та адміністрування» з галузі знань 28 - «Публічне управління та адміністрування».

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та
публічного управління
Державного податкового університету

Інна Канцур

Державний податковий університет	
Підпис <i>Інна Канцур</i>	засвідчую:
<i>Інна Канцур</i>	Учений секретар
<i>02 травня 2022 р.</i>	

Інна КАНЦУР